

Hogeschool PXL

RAPPORT KWALITEITSTOETS

professionele bachelor in de Ergotherapie

12 en 13 november 2025

Inhoud

Inleiding.....	3
Bevindingen	4
Algemene beschouwingen	4
KK2 ‘Onderwijsconcept’	5
KK6 ‘In-, door- en uitstroombeleid’	5
KK7 ‘Personeel’	6
KK8 ‘Gerealiseerd eindniveau’	7
Aanbevelingen	9

Inleiding

Dit rapport geeft de beschouwingen, oordelen en aanbevelingen weer van de kwaliteitstoets van de bachelor in de Ergotherapie (180 SP | EQF 6) van Hogeschool PXL. Deze kwaliteitstoets is erop gericht de opleiding te ondersteunen bij de kwaliteitsborging en -verbetering en kadert in het instellingsbreed kwaliteitszorgbeleid van de hogeschool.

De opleiding Ergotherapie ressorteert onder het departement PXL-Healthcare en werd op 12 en 13 november 2025 bezocht door een team van onafhankelijke experts. De commissie werd als volgt samengesteld:

- Ilse Verachtert, domeincoördinator-diensthofd kwaliteitszorg en onderwijsinnovatie, Universiteit Antwerpen
audit- en onderwijsdeskundige – voorzitter
- Jeroen Vos, opleidingshoofd Ergotherapie, Odisee
vakdeskundige – lid
- Linda Van der Voorde, ergotherapeut, Van Bakel Ergotherapie
werkvelddeskundige – lid
- Tien Quoc Nguyen, derdejaarsstudent Ergotherapie, Arteveldehogeschool
student – lid

Nina Geenen, beleidsadviseur kwaliteitszorg van VLUHR KZ, was secretaris van de commissie.

De commissie legde naast het door de instelling bepaalde kwaliteitskenmerk 8 'Gerealiseerd eindniveau' en het door de opleiding gekozen kwaliteitskenmerk 2 'Onderwijsconcept' de focus op kwaliteitskenmerken 6 'In-, door- en uitstroombeleid' en 7 'Personeel'.

Bevindingen

Algemene beschouwingen

De commissie waardeert het sterke en uitgebreide informatiedossier dat werd aangeleverd. Het dossier verschaft een diepgaand en samenhangend beeld van de opleiding, met grondig onderbouwde reflecties bij de verschillende kwaliteitskenmerken. De gesprekken met stakeholders vonden plaats in een open en constructieve sfeer. Ze bevestigden in hoge mate de inhoud van het schriftelijke dossier, wat de representativiteit en brede gedragenheid hiervan onderstreept. Dit alles droeg bij aan een vlot en transparant beoordelingsproces.

De commissie stelt vast dat de opleiding beschikt over een sterk en goed uitgebouwd netwerk, gekenmerkt door intensieve interactie en korte communicatielijnen tussen lectoren, studenten en het werkveld. De opleiding vraagt een aanzienlijke inspanning van haar werkveld door vertegenwoordigers onder meer te betrekken bij de begeleiding en beoordeling van studenten (tijdens de stages, de bachelorproef) en inspraak te geven in beleidsorganen (zoals de werkveldcommissie en de externe toetscommissie). De opleiding slaagt er echter ook in om op een betekenisvolle manier iets terug te geven aan het werkveld, zo leiden bv. bachelorproeven regelmatig tot praktijkrelevante resultaten die een duidelijke meerwaarde betekenen voor externe partners. Deze wederkerigheid in de samenwerking met het werkveld wordt door de commissie bijzonder positief beoordeeld.

Verder merkt de commissie op dat de opleiding erin slaagt een warme, open, constructieve en krachtige leeromgeving te creëren, waarin studenten de ruimte krijgen om te experimenteren en te groeien. Het expliciet mogelijk maken van 'falen' als onderdeel van het leerproces, bijvoorbeeld bij het opnemen van rollen in onderwijsgroepen bij probleemgestuurd onderwijs (PGO), het ontwikkelen van taalvaardigheden en andere generieke competenties, draagt bij aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de studenten. De commissie ervaart hierbij het uitgesproken vertrouwen dat de opleiding in haar studenten stelt en ziet de positieve impact hiervan op de vorming van studenten als 'junior-collega's'. Ook waardeert de commissie de kwaliteit en inrichting van de praktijklokalen, die een professionele leeromgeving ondersteunen en het verwerven van praktijkgerichte competenties faciliteren.

De opleiding voldoet aan de (inter)nationale eisen die aan een gereguleerd beroep gesteld worden, namelijk:

- **Nationaal:** het Koninklijk besluit van 8 juli 1996 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van ergotherapeut en houdende vaststelling van de lijst van technische prestaties; de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 inzake de uitoefening van de gezondheidsberoepen; het beroepsprofiel Ergotherapie, Ergotherapie Vlaanderen, 2018.
- **Internationaal:** de 'Occupational Therapy Competencies' (ENOTHE & COTEC, 2005); de revised minimum standards for the education of occupational therapists. World Federation of Occupational Therapists (WFOT), The Council of the World Federation of Occupational Therapists, 2016; de guidelines for World Federation of Occupational Therapists Process for Approval of Educational Programmes, World Federation of Occupational Therapists (WFOT), 2017; en Tuning Educational Structures in Europe. Reference Points for the design and delivery of degree programmes in Occupational Therapy, 2024.

KK2 'Onderwijsconcept'

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 2 'Onderwijsconcept' behaalt.

De commissie stelt vast dat de bachelor in de Ergotherapie sterk studentgecentreerd onderwijs biedt, vormgegeven vanuit een onderwijsconcept van probleemgestuurd onderwijs (PGO) waarin authentieke leeropdrachten en MiXed Learning stevig verankerd zitten. Lectoren krijgen de nodige vrijheid om, in de context van het geïntegreerde onderwijsconcept, een diversiteit aan onderwijsvormen in te zetten in functie van de leerinhouden van hun vakken. De commissie stelt vast dat zij dit doen op een gedegen en doordachte manier, wat bijdraagt aan de kwalitatieve implementatie van het concept. Dit blijkt tevens uit het MiXed Learning-label dat de opleiding behaalde binnen het interne kwaliteitszorgsysteem van Hogeschool PXL.

Uit de gesprekken blijkt dat het pedagogisch concept van PGO doorleefd is bij studenten, lectoren en het werkveld. De verschillende stakeholders (h)erkennen de meerwaarde van deze aanpak. Ze benoemen het probleemgestuurd onderwijs als dé onderscheidende karaktereigenschap van de opleiding binnen het Vlaamse hoger onderwijslandschap. Ze benoemen daarnaast de sterke integratie van authentiek leren (in de practica, diverse simulaties, korte en lange stages, het projectwerk en de bachelorproef) en de inzet op soft skills als sterktes van de opleiding. De commissie draagt deze vaststellingen bij en benoemt tevens de pioniersrol van de opleiding in het betrekken van de *sustainable development goals* (SDG's) als goede praktijk.

De verschillende leerlijnen in het curriculum zijn logisch en met een toenemende moeilijkheidsgraad opgebouwd. De commissie stelt hier ook een mooie competentie opbouw vast doorheen het curriculum. Studenten krijgen in hoge mate eigenaarschap van hun leerproces, mede dankzij het feit dat ze vanaf de start van hun traject ondergedompeld worden in het PGO concept. Ook de manier waarop de instellingsbrede MiXed Learning strategie in de praktijk wordt ingezet, draagt bij aan de structurele opbouw van autonomie en zelfsturing van studenten.

De opleiding geeft aan nog uitdagingen en groeikansen te zien inzake generatieve AI. De commissie stelt vast dat de opleiding hier al best weloverwogen mee omgaat, mede dankzij het kader dat wordt voorzien vanuit instellingsniveau. De commissie ondersteunt de intentie van de opleiding om nog verder te kijken hoe dit kader kan vertaald worden binnen het eigen onderwijsconcept van PGO.

KK6 'In-, door- en uitstroombeleid'

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 6 'In-, door- en uitstroombeleid' behaalt.

Studenten en alumni uiten hun waardering voor de verschillende manieren waarop de opleiding inzet op het informeren van potentiële studenten en het begeleiden van instromers. In het bijzonder dragen de aanwezigheid van studenten tijdens infodagen en de gedreven individuele begeleiding van het opleidingshoofd bij tot een correcte beeldvorming van het beroep en de opleiding Ergotherapie. Enkele studenten geven aan specifiek voor de opleiding aan Hogeschool PXL te hebben gekozen vanwege het probleemgestuurd onderwijsconcept. Dit bewijst dat de opleiding erin slaagt dit *Unique Selling Point* succesvol in te zetten in de communicatie naar potentiële studenten. Enkele studenten geven aan de overgang van klassiek onderwijs naar PGO te hebben onderschat op basis van de verkregen informatie. Eventueel kan de opleiding de communicatie hieromtrent nog wat aanscherpen, evenwel zonder kandidaat-studenten onnodig af te schrikken.

De commissie stelt vast, op basis van het informatiedossier en de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken, dat de opleiding het PXL-oriënteringstraject consequent toepast en de resultaten hiervan op een voldoende manier inzet in haar beleid.

De opleiding voorziet een robuust en inclusief aanbod van trajectbegeleiding en ondersteuning dat aansluit bij de noden van haar studenten, wat de commissie op prijs stelt. Lectoren volgen de voortgang van studenten nauwgezet op doorheen het traject. Ze geven aan gericht en snel te kunnen doorverwijzen wanneer geconfronteerd met vragen en/of knelpunten waar ze studenten zelf niet verder mee kunnen helpen. Zowel studenten, lectoren als onderwijsondersteuners worden dit hechte netwerk van de opleiding gewaar, met korte lijnen tussen de verschillende stakeholders en centrale diensten. De effectiviteit en kwaliteit van het doorstroombeleid van de opleiding blijkt dan ook uit het studierendement van de studenten, het ontbreken van struikelopleidingsonderdelen, de algemene tevredenheid van studenten, maar ook van het MiXed Support label dat de opleiding recent behaalde.

De commissie waardeert ook de sterke focus van de studentenbegeleiding op het ontwikkelen van studievaardigheden. De opleiding zet vanaf de start in op het (leren) aanmeten van een hoge mate van autonomie en zelfsturing, vaardigheden die essentieel zijn binnen het onderwijsconcept en PGO-model. Studenten bevestigen de doeltreffendheid van deze aanpak en ervaren de ondersteuning als bijzonder waardevol. De commissie apprecieert eveneens het feit dat deze begeleiding flexibel wordt opgezet via digitale tools, zodat ook laattijdige instromers zich hierop kunnen beroepen.

Ondanks deze inspanningen van de opleiding, melden studenten dat ze het eerste semester als zwaar ervaren. Vanaf het tweede jaar voelen ze zich beduidend meer thuis binnen het probleemgestuurd onderwijs. De commissie stelt daarom de volgende *quick win* voor: breng eerstejaarsstudenten, bij voorkeur al in het eerste semester, in contact met studenten uit latere jaren. Laat de oudere studenten hun ervaringen en goede praktijken delen om zo het leerproces van nieuwe studenten, die zich het PGO-model nog volop aan het eigen maken zijn, te ondersteunen. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat dergelijke uitwisseling bepaalde zorgen zou kunnen wegnemen bij instromers. Dit lijkt de commissie een kleine inspanning waar hogerejaarsstudenten deels medeverantwoordelijkheid voor kunnen opnemen en die kan bijdragen aan het beperken van vroegtijdige uitval in het eerste jaar.

Wat betreft de uitstroombegeleiding blijkt uit gesprekken met alumni dat zij de organisatie van de jobbeurs als bijzonder waardevol ervaren. Daarnaast geven zij aan dat de stages binnen de verschillende domeinen van de ergotherapie hen een breed en realistisch inzicht bieden in het werkveld. De commissie beschouwt ook de samenwerking met uitzendkantoren als een goede praktijk, aangezien deze de overgang van opleiding naar arbeidsmarkt verder ondersteunt en de inzetbaarheid van afgestudeerden versterkt.

De commissie geeft de opleiding onderstaande aanbeveling:

- Breng studenten in het eerste semester van hun traject in contact met laterejaarsstudenten om ervaringen, inzichten en goede praktijken inzake PGO uit te wisselen. Laat de hogerejaarsstudenten hier (deels) mee verantwoordelijkheid voor opnemen.

KK7 'Personeel'

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 7 'Personeel' behaalt.

Het onderwijsconcept van de opleiding vereist specifieke didactische vaardigheden van haar onderwijzend personeel. De commissie stelt vast dat deze expertise in ruime mate aanwezig is, met competenties die goed aansluiten bij de noden van het curriculum. Deze vaststelling wordt bevestigd in de gesprekken met de diverse stakeholders. Bovendien is het merendeel van de lectoren actief in het werkveld, waardoor actuele praktijkkennis rechtstreeks geïntegreerd wordt in het onderwijs. Authentiek onderwijs wordt verder versterkt door de structurele inzet van ervaringsdeskundigen, gastlectoren en simulanten. De commissie waardeert tevens dat innovatie wordt binnengebracht in

de opleiding door middel van onderzoekers, die onder andere de nieuwste technologische tools en ontwikkelingen demonstreren en toelichten aan studenten in de praktijklokalen.

De commissie merkt tegelijk op dat de representatie van de studentenpopulatie bij het personeel van de opleiding een aandachtspunt blijft. In het licht van de sterke nadruk die de opleiding legt op inclusie, ziet de commissie hier een groeikans vanuit het principe *practice what you preach*. Een meer proactieve houding inzake superdiversiteit binnen het personeelsbeleid, bijvoorbeeld door het gericht verspreiden van vacatures naar potentiële lectoren en gastlectoren, kan hierin een belangrijke eerste stap zijn.

Lectoren nemen in sterke mate eigenaarschap op over hun professionalisering, stelt de commissie vast. Ze tonen een groot engagement door op regelmatige basis deel te nemen aan interne en externe vormingen, (bij)scholingen en de tweejaarlijkse ervaringsmomenten in het werkveld. De opleiding ondersteunt dit door, waar mogelijk, tijd en ruimte te voorzien, zoals bijvoorbeeld voor lectoren die een masteropleiding volgen en hiervoor één dag per week vrijgesteld worden. Ook op niveau van het departement PXL-Healthcare wordt financiering voorzien voor externe professionalisering, die op een laagdrempelige manier toegankelijk wordt gemaakt voor lectoren.

In de jaarlijkse individuele gesprekken over de taakfiches tussen het opleidingshoofd en de lectoren wordt structureel ruimte voorzien om professionaliseringsinitiatieven te bespreken, evenals de spreiding van de taakbelasting. Lectoren geven aan dat deze gesprekken in alle openheid verlopen en dat zij hun taakinfilling kunnen afstemmen op hun interesses, professionaliseringsnaden en -doelen. De commissie waardeert dat de opleiding lectoren de nodige autonomie en ruimte biedt. Het hoge ambitieniveau van het opleidingsteam komt duidelijk tot uiting in de veelheid aan professionaliseringsactiviteiten, zowel op initiatief van de lectoren zelf als in functie van de strategische doelstellingen van de opleiding. De commissie beschouwt deze ambitie als een belangrijk kwaliteitsaspect van de opleiding.

Tegelijkertijd blijkt uit eerdere bevestigingen dat de werkdruk als hoog wordt ervaren, ondanks de grote draagkracht waar het opleidingsteam blijk van geeft en de structurele opvolging door het opleidingshoofd. De commissie adviseert daarom om bij de verdere ontwikkeling van de opleiding doelstellingen scherp te concretiseren en hieraan een duidelijke prioritering te koppelen, met aandacht voor haalbaarheid en de impact op de taakbelasting van het personeel. Dit is essentieel om de veerkracht en wendbaarheid van het team te blijven bewaken en om de vele kwalitatieve initiatieven binnen de opleiding duurzaam te verankeren.

De commissie geeft de opleiding onderstaande aanbeveling:

- Veranker een proactieve aanpak rond superdiversiteit in het HR-beleid van de opleiding.
- Concretiseer de doelstellingen van de opleiding consequent en breng prioriteiten aan, rekening houdende met de haalbaarheid en impact op de taakbelasting van het personeel.

KK8 'Gerealiseerd eindniveau'

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 8 'Gerealiseerd eindniveau' behaalt.

Via de opleidingsonderdelen "Integratie competenties ergotherapie: stage deel 2" en "Bachelorproef" toont de opleiding het eindniveau van de studenten aan. Op basis van de stukken die de commissie heeft ingekeken, stelt ze vast dat het eindniveau aansluit bij de leerresultaten en bij de verwachtingen van niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De opleiding voldoet aan de (inter)nationale eisen die worden gesteld aan de uitoefening van het gereguleerde beroep (zie pagina 4).

Binnen zowel de stage als de bachelorproef hanteert de opleiding een kwalitatief uitgewerkt beoordelingssysteem. Het gebruik van rubrics, onderbouwd op basis van inzichten uit de literatuur, draagt bij aan een uniforme en transparante beoordeling. De commissie waardeert in het bijzonder dat studenten tijdens de stage een zelfevaluatie uitvoeren en mee op basis hiervan het eindevaluatiegesprek met stagebegeleider en -mentor opstarten. Daarnaast is de commissie positief over de wijze waarop de terugkomdagen worden ingevuld op basis van de input en ervaringen van studenten op de stageplaatsen. Ook binnen de bachelorproef stelt de commissie een duidelijke en consistente koppeling vast tussen de beoordeling — op basis van het eindproduct en de verdediging, ondersteund door rubrics — en de beoogde leerresultaten van de opleiding.

De bachelor in de Ergotherapie aan Hogeschool PXL zet sterk in op de ontwikkeling van *soft skills*. Deze focus wordt sterk geapprecieerd door het werkveld. Zij geven aan dat de opleiding interessante profielen aflevert die wendbaar en inzetbaar zijn. Competenties zoals een sterke groeimentaliteit, een holistische visie en kritisch en oplossingsgericht denken komen volgens hen duidelijk naar voren bij de afstudeerders en zijn stevig verankerd in het opleidingsprogramma.

De commissie stelt tevens vast dat interculturele competenties en aandacht voor *occupational justice* consequent geïntegreerd zijn in het curriculum. Met name de ervaringsgerichte leerervaringen in functie van leven met een beperking en de diverse internationaliseringsinitiatieven, waaronder *internationalisation at home*, vindt de commissie waardevol. Het werkveld bevestigt deze vaststellingen en ervaart studenten en alumni van PXL Ergotherapie als professionals met een open en respectvolle houding ten aanzien van zowel cliënten als collega's. Deze brede en samenhangende competentieontwikkeling draagt ertoe bij dat alumni vlot hun weg vinden naar tewerkstelling in het werkveld, wat ook wordt bevestigd door de resultaten van de meest recente alumnibevraging.

Aanbevelingen

Op basis van haar bevindingen heeft de commissie volgende aanbevelingen voor de opleiding:

KK6:

- Breng studenten in het eerste semester van hun traject in contact met tweede- en/of derdejaarsstudenten om ervaringen, inzichten en goede praktijken inzake PGO uit te wisselen. Laat de hogerejaarsstudenten hier (deels) mee verantwoordelijkheid voor opnemen.

KK7:

- Veranker een proactieve aanpak rond superdiversiteit in het HR-beleid van de opleiding.
- Concretiseer de doelstellingen van de opleiding consequent en breng prioriteiten aan, rekening houdende met de haalbaarheid en impact op de taakbelasting van het personeel.